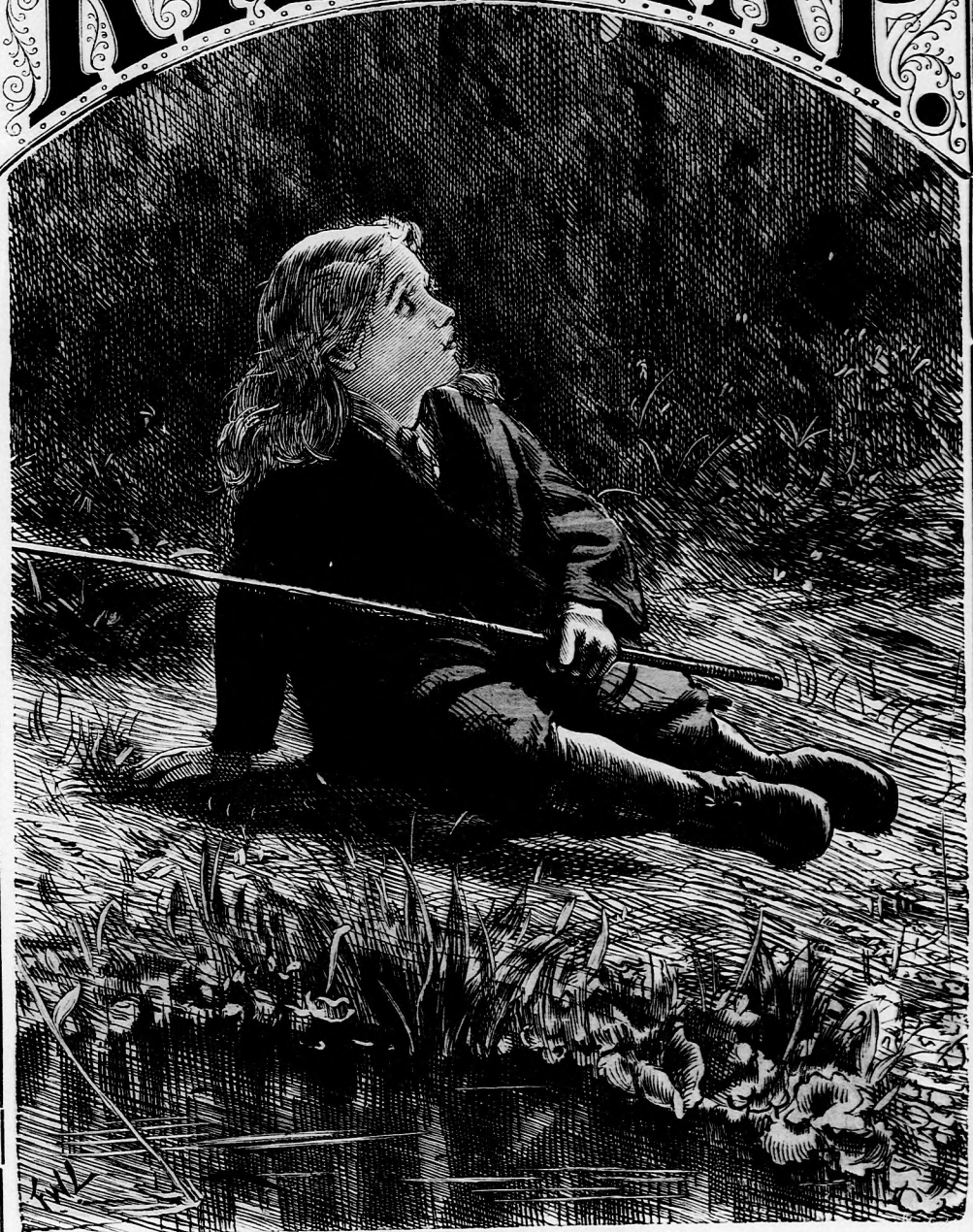

KIS HÁRP

A KIS HALÁSZ. (Lásd a 70. lapon.)

neum-épület.
ársulat.

5. szám. — 1878.

Ára negyedévre 1 frt. 40 kr.

XV. kötet,

EGYIK BAJBÓL A MÁSIKBA.

— Elbeszélés. —

(IV. folytatás.)

GEN? No's azt hiszem, derék vitéz is fog válni belőled. Én magam is katona voltam. De azt ne hidd, hogy a katonának nem szabad félni semmitől. Sőt vannak dolgok, melyektől épen a legderékabb embereknek félniük kell.

— Oh! És valjon mi az?

Palika roppant kíváncsian várta a feleletet, — de nagy sajnálatára nem kaphatta meg, mert épen ekkor már megérkeztek haza, Kőfaluba, s a nagyapa háza előtt álltak. Iván bácsi megigérte, hogy majd máskor megmagyarázza szavait s aztán zörgetett a kapun.

Nem kellett sokáig várniok a kapunyitásra. A házban még nem aludt senki, aggódva, nyugtalanul lesték, hogy a minden irányba Palika keresésére küldött emberek közül hoz-e hirt valaki. Hanzi nyitotta ki a kaput s mikor Iván bácsi a tornác elé ért, az öreg ezredes és neje már ott álltak az ajtó-küszöbön.

Még a cselédség is örvendezett és mikor Hanzi jelentette a nagy ujságot, hogy Pali urfi szerencsésen hazakerült, a többiek körülfogták és vége-hossza nem volt a kérdezősködésnek.

— És ki hozta haza? Honnan? kérdé a szakácsné.

— Hát . . hát maga a gróf ur.

— A gróf ur? Miféle gróf?

— Hát a szomszédból, Somfalvai gróf.

— Oh persze!

— De igen! Én jól ismerem, voltam egyszer a kertészénél s láttam a gróf

urat a kertben sétálni. Oh, nem egykönnyen lehet elfelejteni.

Ezalatt odakint az öreg ezredes leemelte a lóról Palikát, ki hangoz örömkialtással futott a nagymamához. A jó öreg asszony részint a kiállott aggodalom, részint a hirtelen öröm miatt úgy meg volt hatva, hogy szólni is alig tudott, csak karjaiba ölelte a szerencsésen megkerült kis fiut. Az ezredes azonban odalépett az idegenhez és őszinte, meleg szavakkal mondott köszönetet nemes tetteért, aztán kérte, jöjjön be néhány pillanatra a szobába pihenni. De az idegen azt felelte, hogy már késő éjszaka van, ideje lenyugodni, ezért tehát le sem száll a lóról; hanem holnap majd eljön látogatába, hogy megtudja, nem történt-e valami baja a kis fiunak az éjjeli kaland-következtében. — Ezzel az idegen udvariasan köszönt és ellovagolt.

Palika szinte csodálkozott a fogadtatáson, melyben részesült. Arra volt elkészülve, hogy keményen pirongatni és dorgálni fogják, mint ezt meg is érdemelte s ime, e helyett ölelő karokkal és csókkal fogadják. Persze, arra nem gondolt a kis ficzkó, hogy öreg szülei őt mélyen szerették, hogy eltünése miatt nagyon szomorkodtak s most örömeikben eszökbe sem jutott, hogy Palika büntetést is érdemelne. Inkább azt kívánták megtudni, hol tévelygett és hogy jutott végre vissza. Palika hiven elbeszélte mindent egészen odáig, míg a nemes idegen reá talált és lovára fölvette.

-- Ugy-e, nagyapa, nagy szerencse volt, hogy Iván bácsi véletlenül épen arra lovagolt? végzé Palika.

— Iván bácsi? Ki az?

— Ki? Hát az a jó ur, aki haza hozott. Kérdeztem a nevét s ő ezt mondta.

— És te Iván bácsinak szólítottad? szólt nevetve az ezredes. Képzelem, hogy mulatott ő ezen.

— Miért, nagyapácska? Hát nem ez a neve?

— Igen, de csak a keresztneve, ő tulajdonképen Somfalvai Iván gróf, a leg-gazdagabb főurak egyike. Övé a somfalvai híres és nagyszerű vadaskert is.

— Tudom, mondta nekem, felelt Palika, ki nem látszott nagyon meglepettnék ismeretlen barátja nagy urasága fölött. Mondtam is neki, hogy én az ő helyén mind kivágnám azt az erdőt, hogy az emberek ne tévedhessenek el benne.

— Reménylem, nem fogja követni tanácsodat, szólt a nagyapa nevetve, habár persze az ilyen szeleburdi kis vitézeknek nem mulatságos ott tölteni az éjszakát.

— Oh, kedves nagyapácska, nem teszem többé, igazán nem teszem többé, szólt Palika komolyan. Tudom, hogy nagy aggodalmat okoztam kedves nagy-mamácskámnak.

— Jó, jó! Csak már egyszer meg is tartanád ígéretedet!

Palika szégyenkezve sütötte le fejét, mert az bizony igaz volt, hogy az ő ígéreteiben nem sokat lehetett bizni. Azonban most is, mint már annyiszor, roppant komolyan felfogadta, hogy igazán nem követ el többé meggondolatlan csínyeket s végre aztán megnyugodva lefeküdtek. A kis Dorina, ki ezalatt már aludt, csak másnap reggel tudta meg bátyja szeren-

csés hazaérkezését és alig tudta helyét találni örömeiben.

Másnap délelőtt boros, esős idő volt, Palika nagy szomorúságára. De nem csak azért busult, mert nem szaladgálhatott a kertben, udvaron, hanem mert attól tartott, hogy az ő kedves Iván bácsija, az az Somfalvai gróf, aki mára látogatóba érkezett, a rossz idő miatt nem fog eljönni. Pedig Palika annyira megszerette, annyira óhajtotta látni megmentőjét! Odaült az ablakba és folyton leste a ház előtt elhaladó kocsikat, nem fordul-e be valamelyik az udvarra. (Lásd a képet a 68 lapon.)

Végre, végre megpillantotta, amit oly türelmetlenül várt; a délutáni órákban egy szép hintó robogott be az udvarba s a gróf nemes alakja szállt ki belőle.

— Eljött, itt van, eljött! kiáltá Palika és mialatt a többiek meglepetve kérdék, ki van itt, ő hanyatthomlok rohant ki s majd felfordította a lépcsőn szembejövő grófot.

— Ohó, lassan, lassan, kis barátom, szólt a gróf mosolyogva. Vagy talán, megint valami szörnyü farkas elől menekülsz?

— Oh, Iván bácsi! szólt Palika megragadva a gróf kezét. Ugy örülök, hogy eljött!

Megragadta a gróf kezeit és szinte vonszolta be a szobába, hol az öreg ezredes és neje fogadták a kedves vendéget. Mondanom sem kell, hogy ugyancsak szívesen fogadták s még csak most köszönték meg igazán nagy szíveségét, hogy késő éjnek idején ő maga vállalkozott oly nagy lovaglásra és hazahozta azt a szeleburdi eltévedt kis fiut.

— Oh, ne is beszéljünk erről, hiszen nagyon szívesen tettem s a fáradság nem volt valami nagy. Sőt igen örvendek, hogy a véletlen épen arra vezetett. Nem tudtam aludni s mert az est igen szép volt, kedvem támadt egy kis lovaglásra. Mint régi huszár, csak nem ijedhetek meg, ha egy félórával tovább is kell lovagolnom.

— Oh, az olyan pompás volt! szólt közbe Palika. Ugy szeretnék megint lovagolni.

Szögvári ezredes rendre akarta utasítani Palikát, hogy ily kívánsággal lép a vendég elé; de a gróf nyájasan mondá:

— Szeretsz lovagolni? No's, majd megpróbáljuk ismét.

... ODAÜLT AZ ABLAKBA ÉS LESTE... (Lásd a 67. lapon.)

Nagy volt Palika öröme s szaladt is azonnal, hogy Dorinának megmondja a jó ujságot. A gróf pedig, ki régente huszárezredes volt, csakhamar meleg barátságot kötött az öreg Szögvári ezredessel s a két bajtárs kedélyesen és hosszan elbeszélgetett, úgy hogy alig tudtak elválni. Már alkonyodni kezdett, midőn a gróf végre elbucsuzott; de távozása előtt még így szólt:

— Most még egy nagy kérésem volna önökhez...

— Oh parancsoljon velünk, gróf ur, szólt a nagymama hévvel.

A gróf kissé elkomolyodott, sőt valami sajátságos megható szomorúság látszott az arcán s rövid szünet után így szólt:

— Én somfalvai nagy kastélyomban egészen magányosan élek, csak cselédeim

és öreg kulcsárnőm vannak körülöttem. Igen nagy szívességet tennének velem, ha néha-néha egy délutánra kölcsön adnák nekem ezt a szeleburdi kis ficzkót, ezt az örökké nevető Palikát. Fölviditana engemet is bohókás tréfáival. Igérem, hogy vigyázni fogok reá s estére mindig épkez-láb fog haza ke-rülni.

Szögvári ezre-des természetesen, szívesen beleegye-zett, csak attól tar-tott, hogy Palika bajt és alkalmat-lanságot fog okozni. De a kis fiu, ki roppant örömmel hallgatta a gróf szavait, hévvel ki-áltá:

— Oh nem, ked-ves nagyapácska, nem fogok bajt csi-nálni! Oh, olyan szelid leszek, mint a Dorina bárány-kája.

Nagyot nevet-tek e szavakon, jól tudva, hogy hama-rább válik a bá-ránykából véreng-ző farkas, mint Palikából szelid, nyugal-mas gyermek. Az elválás tehát jó kedv-ben történt s a hintonál még így szólt a gróf Palikához:

— Holnap délután, ha szép idő lesz, elküldöm érted kocsimat, tehát légy ké-

szen. Majd kirándulunk a vadaskertbe s meglátom, valjon nappal is oly szörnyű helynek találod-e. Ha pedig ráakadunk azokra a veszedelmes fenevadakra, melyek tégedet megriasztottak, hadat indítunk ellenök.

— Oh, úgy szégyellem gyávaságo-mat, szólt Palika vidám őszinteség-gel. Nagyon fé-lénknek gondol-hat engem Iván bácsi!... azaz... igazság, ... bocsá-natot kérek, hogy Iván bácsinak szó-lítottam...

— No's, többé nem akarsz így szólítani?

— Oh, most már tudom, hogy nem illik, gróf ur!

— No no, kis fiam, csak nem fogjuk egymást oly feszesen czi-mezgetni? Én ma-radok számodra Iván bácsi, te pe-dig maradsz az én szeleburdi Pali-kám, így aztán jó

barátok leszünk. Isten veled holnapig!

Palika egészen büszkévé lett, hogy a gazdag és előkelő gróf urral oly bizalmas barátságba jutott, azonban dicséretére meg kell mondanom, hogy azért csöppet sem bizakodott el és egészen a régi egy-

A HÁROM LÁBU MACSKA. (Lásd a 70. lapon.)

szerü, vidám, őszinte fiu maradt s csak azért kívánczozott a nemes gróf után, mert igen nyájas, kedves jó barátot látott benne. (Folytatása következik.)

A KIS HALÁSZ.

(Képpel a czimlapon.)

NAPSUGARAS nyári reggel,
Fodor sincs a tó színén;
Zoltánka halászó kedvvel
A kertbe horgászni mén.

Horog piros parafája
Vigan libeg a vizen;
De Zoltán hiába várja:
Nem jó kis hal iziben.

Az urfieska unni kezdi,
A ki nem vár, roszt halász.
A horgot végre megpedzi
Egy pontyfi: hernyót vadász.

Zoltánka meg is foghatná
Ha akkor ép oda néz,
De fölötte a bükk ágán
Sárga rigó füttyörész.

Oda figyel, nem horgára.
S addig a kis potykafi
Leszedi a hernyót szépen
S a halászt kineveti.

A HÁROMLÁBU MACSKA TÖRTÉNETE.

(Képpel a 69. lapon.)

N Kedves Forgó bácsi!
Néhány évvel ezelőtt majorságunkat pusztítani kezdte a görény; ennek meggátlása végett éjjelre egy farkasfogó kaptánt álltattunk fel a tyúkök közelében; — milyen nagy volt azonban meglepetésünk, midőn reggel megtudtuk, hogy kaptánunk görény helyett saját házi macskánkat fogta meg! A szegény czicza nyávogására kocsisunk kimenvén, kiszabadtotta veszélyes helyzetéből. Szegénynek, miután az egész éjjelt így helyzetben

töltötte, ezután még volt annyi ereje, hogy hirtelen a sertésól alatti árokba bujt, honnan csak később eszméletlen állapotban vehettük ki.

Elhelyeztük a számára készített ágyban és azonnal hozzá fogtunk ápolásához; de mivel első jobb lába egészen össze volt zuzva és erősen meg is dagadva, egyebet nem tehattünk, mint hogy hideg vizes borongatásokat raktunk rá szorgalmasan. Macskánk azonban folytonosan eszméletlenül feküdt két hétig; ezen idő alatt néha-néha fölemelte fejét, mely azonban azonnal vissza esett fekhelyére; ételt, vagy italt, mellyel megkináltuk, el nem fogadott.

Ez így tartott majd egy hónapig, míg végre eszmélni kezdett és egy kis ételt-italt elfogadott; azonban annyira elsoványodott, hogy csak a bőr és csont volt rajta; megsérült lába pedig, mint-hogy a hus róla egészen lesorvadt, egy napon leesett, és így az egész felső karcsontja csupaszon maradt, mi miatt járása igen nehéz lett. E csontot azután lefürészeltettük, a bőr szépen reá nőtt, macskánk lassanként vissza nyerte erejét, egészségét és azóta már meg is hizott; három lábbal ugyan, de most is híven teljesíti egerészi kötelességét; egyéb baja nem maradt hátra, mint az, hogy bájós macska hangját elvesztette, ami ugyan még nem nagy baj.

E szomorú esetből megtanultuk, hogy a görénynek ily módon való elpusztítása nem mindig czélszerű, sőt szomorúságot is okozhat, mert mi, midőn ez esetet megtudtuk, mindnyájan elszomorodtunk és rettenetesen szenvedő macskánkat még is sirattuk.

Szeretettel maradtam

F e l s ő b á n y á n

Kedves Forgó bácsinak

hü kis olvasója

Tenky László.

1-ső éves bányatanuló.

AZ ERÉNY GYŐZELME.

— Beszély. —

Elbeszéli Gyula papája.

BALATON zalamegyei partján, a sátor-alaku sziklabérczes Bada-csony hegy tövében egy szegényes, nádfedelű kunyhó áll; falai sárból vannak, hátulso része a szőlőhegybe van beásva, mint a pincze. Egyszerű, festetlen ajtócskája a tó felé nyílik, előtte kis pad, s néhány földbeszurt karó, melyeken hosszú háló szárad a délutáni napon. Amott, a kunyhó háta mögöl büszkén tekint alá egy pompás urasági nyári lak, fellobogó-zott toronnyal, szép lombos szőlőlugasokkal és tágas tornácczal. A legfelső toronyszobácskában két szőke fürtű kis leány hosszú távcsőbe tekintget, melynek üvege a tulsóparti Boglár nevű vasuti állomásra van irányozva. Végre az egyik örömmel kiált fel:

— Ettike, Ettike, épen most robogott be a vonat Boglár-ra! Még néhány óra és Tóni bácsi itt lesz!

Ettike kíváncsian toltá félre kis nővérét a nagyító üvegtől, s aztán ő nézett bele.

— Igen, igen! megjött! látom, hogy felhúzták a vitorlát! Jer Aranka, szaladjunk le, mondjuk el mamának az örömhirt.

E közben odalent a háziur, Szöllősy és neje komoly beszélgetésbe merülve jártak fel s alá.

— Tehát nincs más mód a menekülésre? kérdé Szöllősyné, könyes szemekkel tekintve maga körül; meg kell válnunk e kedves, megszokott helytől? Oh, hogyan fogom én ezt elviselni!

— Elég fájdalmas nekem is, mondá a férj mély sohajtással, hogy e házat kerget, szőlőt el kell adnunk; de bármit törtem fejemet, nem találtam más módot, a mely a végső nyomortól megmentsen. Hisz tudod édesem, mennyi és mily súlyos csapás ért ez évben; falusi jószágunkat isszonyu jégcsapás és tűz-vész pusztította el; előttünk súlyos fizetési kötelezettség áll, a mely elől becsülettel ki nem térhetünk. Némi vigaszt nyújthat azon tudat, hogy e szép kis hely, hol éveken át oly boldogan töltöttük a nyarat, nem kerül egészen idegen kezekbe. Gyarmatiék derék, becsületes, vagyonos család. Az öreg özvegy asszony anyámnak legjobb barát-nője volt, fia pedig, Antal, aki ma a pénzt meghozza, jó ismerősünk. Ők bizonyára nem fogják e házat elpredálni, és ha Isten megsegít bennünket, talán még egykor ismét visszavásárolhatjuk.

— Szegény kis gyermekeim! sóhajtá Szöllősyné, mennyi nélkülözést kell majd túrniök!

E perczben a két kis szőke leányka berohant, s csaknem egyszerre kiáltá:

— Papa, mama, a hajó! a hajó! Tóni bácsi jön! Szabad-e elébe mennünk a partra?

— Veletek megyünk mi is, mondá atyjuk, mialatt a tulsó part felé tekiutott.

A fehér vitorla csakugyan látható volt már, amint közelebb és közelebb uszott, mint egy vízbe esett pille, a mely a szárazra igyekszik.

A vitorlás hajón, a kormányoson kívül, egy középkorú ur ült, míg az evezőket egy izmos, durczás tekintetű, nap-

(Folytatása a 74. lapon.)

NUBIAI TÁNCZOLÓ SZERTESEK. (Lásd a 79. lapon.)

(Folytatás a 71. laphoz.)

sütötte arczu legény mozgatta, inkább csak megszokásból, mint szükségből, mert a szél kedvezőleg fujt és nagy gyorsasággal kergette a hajócskát Badacony felé.

A középkori ur — aki nem volt más, mint a várva várt Tóni bácsi, kedélyesen szólítá meg az evező legényt:

— No's barátom, jól megy-e a kereset? Van-e sok utas ide — oda?

— Bizony nem sok van, nagyságos uram, felelé Pista, szemeit a hajó fenekére szegezve, — három nap óta a nagyságos ur az első, akit átviszek a tulsó partra. — Nem lehet ebből megélni! Már nem egyszer jutott eszembe, — így mikor a tó közepén járok, hogy nem volna-e jobb beleugranom, aztán véget vetnem ennek a silány nyomorúságos életnek.

— Soha se busulj, vigasztalá Gyarmati ur, légy türelmes, majd jobbra fordul a sorsod. Halld csak! Vissza még-e még ma Boglárra? «

Pista ravasz pillantást vetett a kérdőre s egy kis szünet után felelé:

— Vissza hát! Mit keresnék én a tulsó parton? Itt nincs is a hol megháljak.

— No jó, valószínűleg egy levelet kell majd átviinned, és az éjjeli vasuti vonat póstájára feladnod. Megteszed? Nem kívánom ingyen, kapsz jó borraivalót.

E perczben a vitorlás hajó egy kicsiny csolnak mellett haladt el, a melyen egy öreg halász ült, ki azzal foglalkozott, hogy hálóját, melyet délben bevetett, a vízből kihuzza. Illedelmesen köszönt az utasoknak.

— Adjon Isten, János gazda, mor-

mogá Pista, fejével könnyedén biczczentve. Van-e jó fogás?

— Dehogy van, dehogy van! mondá a halász busan, — maholnap engem fognak innen kihuzni holtan. Nem érdemes élni, örökös szegénységben, nyomorban!

— Szegény emberek! mondá Gyarmati ur, félig sugva a kormányoshoz. Szinte roszt jelnek veszem, hogy ennyi panaszszal találkozom, mikor először jövök ide mint új birtokos.

E szavaknál eszébe jutott, hogy sok pénz van nála, és oldalzsebét megtapogatta, mintha meg akarna győződni, hogy nem vesztette-e el tárczáját. Pista épen akkor vetett ismét egy fürkésző pillantást Tóni bácsira, s aztán hamar lesüté szemét.

— Kis lelkü gyáva emberek ezek, mondá a kormányos, — a helyett hogy dolgoznának, iparkodnának, jajgatnak mint a tehetetlen gyermekek. Pegig ezzel nem sokra jutnak. Csak az boldogul e földön, aki türelmes, kitartó és bízik magában.

Pista durczásan halgatta e leczkézést, de nem szólt reá semmit, hanem nagyokat huzott az evezőkön, mintha meg akarná mutatni, hogy hiszen ő is bízik magában!

Mindig közelebb uszott a hajó a parthoz, s már látni lehetett, amint Szőlősyék fehér kendőkkel integetnek az érkező felé. Tóni bácsi mosolyogva viszonzá az üdvözlést, mert őszintén örült, hogy kis kedvenceit, Ettikét és Arankát viszontláthatja, és — mi tagadás benne! büszke is volt a gyönyörű nagy urias házra, a szépen művelt szőlőre és kertre, melyet Szőlősyéktől megvásárolt s melynek ár-

ból tizezer forintot ma készpénzben ki fog fizetni. Nem kevésbé örült annak, hogy e vétel által kedves jó barátját a pillanatnyi zavarból kiségetheti, mert Gyarmati urnak gyengéden érző jó szive volt, s boldognak érezhette magát az, akit ő barátjának nevezett.

A part hosszában, kisebb-nagyobb távolságra egymástól, kis fürdő-házikók voltak a vízbe építve, melyekhez hosszú deszka-híd vezetett, mivel a víz közvetlenül a partnál igen sekély, s így fürdésre nem alkalmas.

Ezen fabódék egyikénél kötött ki a Pista legény hajója, és Tóni bácsi egy percczel később már a parton volt, szívélyesen üdvözölve Szöllősyéket. Etti és Aranka mindenféle apró csecsebecsét kaptak a jó bácsitól, a kit aztán kézen fogva vezettek föl a ház felé. Gyarmati ur Szöllősyhez fordulva szólt:

— A vételárnak csak felét hoztam magammal, de anyám készen tartja a többit is; ha szükséged van reá, csak néhány sor írásomba kerül, s holnapután reggelre itt lesz a pénz.

Szöllősy melegen megszoritá barátja kezét.

— Nagy jót teszesz velem, ugymond, ha az egészet lefizeted, mert vasárnap reggel 15,000 forintot kell fizetnem, pedig egy fillérem sincs.

— Ugy hát még ma értesitem anyámat, felelé Gyarmati ur, s azzal intett Pistának, hogy kövesse.

A társaság nem sokára fölérkezett a házhoz, s amig Gyarmati levelet irt, Pista a tornáczon várt reá, fürkésző pillantásokat vetve a nyitott ajtókon és ablakokon

át a szobákba és folyosókra. A levél nem sokára elkészült, Pista átvette s miután szentül megfogadta, hogy az utasítás szerint fog vele elbánni, eltávozott.

E közben beállt az alkonyat s már alig lehetett megkülömböztetni, hogy lent a parton mi történik. A víz halk morájába a tücskök éles hangja, s egy-egy elkésett halász-madár kiáltása vegyült; majd a közeli falucska estharangjának zengő szava, majd hazatérő halász-leányok éneke hangzott fel. Gyönyörű est volt, bár a telihold nem egészen tiszta arecczal bujt elő a somogyi part dombjai mögül, és időváltozást látszott jóslani.

Ettike és Aranka egymást átölelve sétálgattak a ház előtt. Könnyű kitalálni, hogy miről folyt köztük a beszélgetés. A jó Tóni bácsi megérkezése oly nagy esemény, s ajándékai oly szépek és kedvesek valának, hogy elég tárgya volt a két kis lány társalgásának.

— Milyen jó ember Tóni bácsi, mondá végül a kisebbik, mennyire szeret bennünket! nemesak minket halmoz el szebbnél szebb ajándékkal, de még szüleinket is; láttad-e, mennyi pénzt adott ma este a papának?

— Igen, de azt nem ajándékba adta ám, felelé Aranka okosan; hanem e házáért és szőlőért fizette, mely most már az övé lett.

— Hogyan? kérde Etti bámulva, hát mi elmegyünk innen és többé vissza sem jövünk?

— Azt nem tudom, mama azt mondta, hogy ez Tóni bácsi akaratától függ. Ugy hiszem, épen erről beszélgetnek odabent.

Jaj be kár volna, ha el kellene innen mennünk!

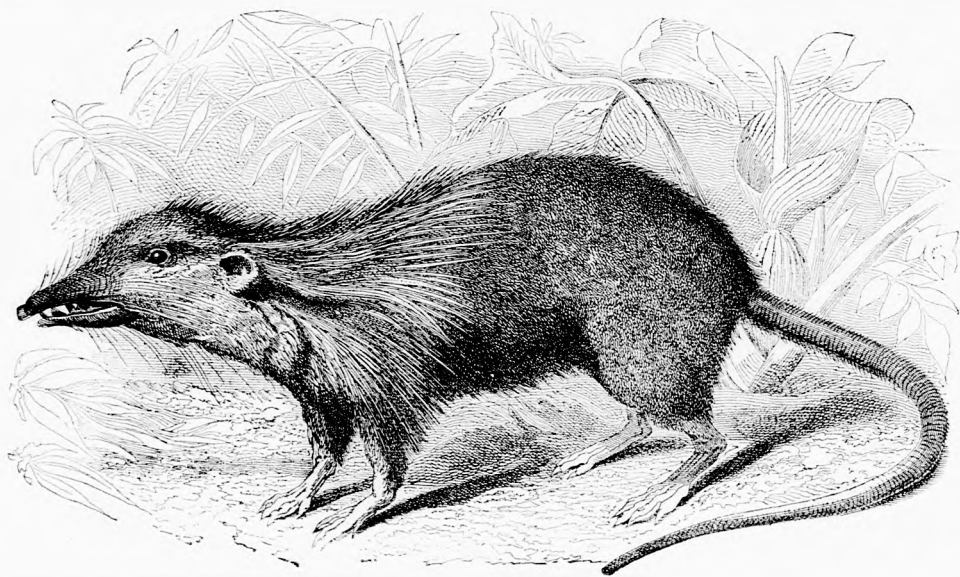
— Az igaz! Tudod mit? — kérjük meg holnap Tóni bácsit, hogy engedjen itt maradnunk.

E perczen a két testvér megállott és elhallgatott; azután egymásra néztek.

— Nem hallottál semmit? kérdék csak nem egyszerre.

A bokrok között olyanforma zörej volt hallható, mintha valami élő lény mozgott, és sebesen eltávozott volna. Azután rögtön csend lön.

— Bizonyosan az a nagy fekete kutya bujkál itt, — mondá Aranka — a

Az ÁLLATORSZÁGBÓL: A közönséges cziczkány. (Lásd a 79. lapon.)

melyiket a kertész már annyiszor elkergetett. Fogadni mernék, hogy tőlünk ijedt most meg, azért szaladt el, pedig mi ugyan nem bántjuk, ugy-e, Etti?

— Nem ám, sőt meg is czirogatnók, ha lehetne.

Itt vége szakadt a beszélgetésnek; a mama kiszólott az ablakon, hogy a leánykák menjenek be lefeküdni, mert az idő későre jár. Ettike és Aranka azon erős

feltétellel aludtak el, hogy holnap ünnepelesen megkérik a jó bácsit, ne küldje szülőiket s őket el e szép, kedves helyről.

* * *

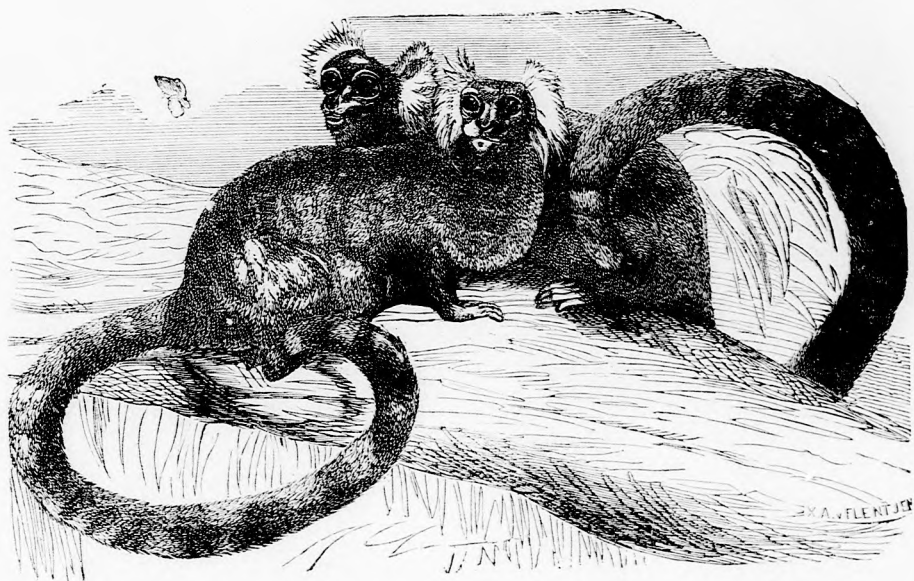
János gazda szomorú gondolatokba merülve ült a halász-kunyhó előtt. Ismét üresen huzta volt ki hálóját, ismét vége lett a szép reménynek, hogy talán majd csak mégis kedvez egyszer a szerencse, s képes lesz legalább annyi pénzt szerezni

a halért, hogy kedves kis betegének egy kis enyhülést szerezhessen, orvost hívhas-
son hozzá.

Szivszaggató sohajtozás hallatszott a kunyhó sötét belsejéből, hol a halász egyetlen fiacskája feküdt a szalmaágyon. Nem volt mellette gyöngéd anyja, aki ápolja, sem orvos, aki meggyógyította volna. A szegény özvegy apa hajnal óta

dolgozott, vesződött a gyermekéért, ke-
nyérért, — és ime, a beállott éjszaka
ugyanoly nyomorban tájálja őt, mint a
reggel. Mit tegyen? Mihez kezdjen? Biz-
zék-e még tovább is az Istenben, vagy
kétségbeessék?

A tulsó part felől lassan-lassan sötét
felhők emelkedtek, s a vasuti vonat tompa
döbörgésébe néha-néha távoli égzengés

Az ÁLTATORSZÁGBÓL: *Selyem majmocskák.* (Lásd a 79. lapon.)

moraja vegyült. János gazda könnyes sze-
meit végig jártatta az égen, mintha még
várna onnan menekülést, s aztán betért a
kunyhóba, becsukta ajtaját, egy pohár
vizzel csillapítá a szegény lázas kis fia
égető szomját, végül a kimerültség erőt
vett rajta is és jótékony, mély álom
nyomta el.

Álmában két sajkát látott a Bala-
tonon a part felé közeledni; az egyik szép

tündéri fényben ragyogott s egy gyönyörű
mosolygó fehér alak állott benne hosszú
szárnyakkal, a másik sötét, rut hajón
undok külsejű szörnyeteg ült vigyorgó
fogakkal. Mindkettő inteni látszott a ha-
lász felé, mindegyik hívta őt, hogy jöjjön
vele. János habozott. A gonosz hajójában
tömérdek aranyat, kincset vett észre s
eszébe jutott saját szegénysége, beteg
fiacskája. A másik alak hajója nem muta-

tott ily drága kincseket, de oly szép, oly igéző volt, hogy Jánost a szive még is az utóbbi felé vonzotta, s már közeledett feléje, midőn a gonosz fekete szörnyeteg irigy dühvel reá rontott. Iszonyu harc, küzdelem kezdődött a két szellem között. János gazda remény és félelem között várta, melyiké lesz a győzelem — midőn egyszerre erős zörej ébreszté fel. A kunyhó ajtaján kopogtak.

— Ki járhat itt ily szokatlan időben? gondolá, és félre tolta az ajtó reteszét.

E perczen ott kint nagyot villámlott, s az erős fénynél János felismerte Pistát, a hajóslegényt.

— Mit keressz te itt éjnek idején? kérdé meglepetve.

Pista nem szólt semmit, remegett egész testében, betántorgott a kunyhóba és becsukta maga után az ajtót.

— Mi baj van, Pista? Mi lelt? beteg vagy? kérdé János bámulva, vagy talán korhelykedtél a korcsmában, s nem is tudod hol vagy és mit teszesz? felelj hát no!

— Nem — nem vagyok én beteg... dadogá Pista reszkető, suttogó hangon, az igaz, ittam egy kis bort, de azért tudom mit teszek. — János gazda, folytatta egy kis szünet után, én tudom, hogy magának rosszul megy a dolga, nincs miből élni, . . . ugy-e igaz?

— Biz az ugy van! sóhajtá a halász, kedves kis betegére gondolva.

— No hát halljon egy okos szót! Akar-e segíteni a sorsán? akarja-e, hogy egyszerre vagyonos emberré legyen?

— Hogyne akarnék segíteni a sorsomon! felelé János, hiszen tudod, nap-estig munkában fáradok, hogy egy pár

krajczárra tegyek szert; de hát ki tehet róla, hogy hasztalan a fáradságom?

Mikor ott kint a közelgő vihar dörgeése kissé lecsillapult, Pista halk hangon folytatá:

— János gazda, tudja mit, ha el nem árul, én adok pénzt fáradságos munka nélkül. Adok ezer forintot, elég lesz-e?

A szegény halásznak szemé-szája elállt ennek hallatára. Ily összeg pénzt még soha nem is látott életében, s most őt kínálják vele?! Azt sem tudta, mit szóljon.

— Nem értelek, beszélj világosabban! mondá.

— Jól van, hát beszélek, viszonzá amaz, és egy kis csomót vont elő; a villám fénye elárulta, hogy csupa bankó volt a csomóban.

— Kitudtam ügyesen, szólt Pista, tovább, hogy oda fent az uraság ma sok pénzt kapott házáért. Tudja, János gazda, én is nyomorban tengődő szegény fiu vagyok, azután meg magára is gondoltam és így elhatároztam, hogy abból egy kicsi mindjárt segítene a mi sorsunkon. Belopóztam, mikor már aludtak, egyik nyitva felejtett ablakon; egyik bankó-csomót könnyü volt a fiókban megelnem, de ez csak fele az összegnek — 5000 forint; a másik felét már nem sikerült megtalálnom, mert a szomszéd szobában zaj támadt s hamar odább kellett állnom. Elmondtam mindent, János gazda. Megkapja a maga részét; de most viszont követelem, hogy megtegye a mit akarok. Nekem még ez éjjel, vissza kell mennem Boglárra, egy levelet kell feladnom a hajnali vonatra, nehogy gyanura, vagy föltünésre okot adjak. De a pénzi itt

teszem le magánál amig — mert a Balaton vizén nagy szélvész dühöng, baj érhetne; holnap este visszatérek, ha semmi baj sem ér. Rejtse el jól, mert életével felelős érte. Érti-e, János gazda? Tudom, hogy egy betűt sem fog senkinek elárulni abból, ami történt; de hiszen meg is bálná keservesen, ha ezt tenné. Itt a pénz, fogja gyorsan, ássa el, vagy dugja az ágyba a szalma közé. (Folytatása köv-tkezik.)

NUBIAI TÁNCZOLÓ SZERZETESEK.

(Képpel a 72—73. lapokon.)

RÉGEBBEN egyszer leirtam és lerajzoltam már nektek a mohamedán vallású tánczoló derviseket — azaz szerzeteseket, amint kolostorjukban szertartásukat végzik. Nagyon furcsa szertartás ez, mikor egy csapat sápadt szerzetes körbe állva forog és hozzáig mindig sebelbben mondja az imádságot. Aki meglátogatja a török fővárost, Konstantinápolyt, nem mulasztja el megnézni a nagy kolostort, melyben ez a szent táncz végbe megy.

De még sokkal furcsábbak azok a tánczoló szerzetesek, akik nem városokban, nem is kolostorokban laknak, hanem szerte barangolnak, különösen Afrika felső részében, a nubiai sivatagokon. A lakosok itt is mohamedán vallásuak, de sokkal vadabbak és miveletlenebbek, mint az európai törökök, az itt kóborló szerzetesek pedig igazán ijesztő alakok. Övükre mindenféle csörgő pergő tárgyakat kötnek föl s ha valamely tanyára érnek, megállnak a kunyhók előtt és rákezdnek szent tánczokra. Többnyire akad valami hárfáféle hangszer, mely a taktust veri a tánczhoz s minél gyorsabban ugrálnak, annál furcsább torzképeket vágnak.

Az európai utazó, ha ilyenkor oda-téved, nagyon szeretne persze nevetni, de rosszul tenné, mert azok az emberek ezt a

szertartást nagyon komolyan veszik s azt hiszik, hogy mikor a tánczoló szerzetesek leginkább eltorzítják arcukat, akkor forog fejökben a legajtatosabb gondolat és ez nagyon kedves Allahnak, azaz Istennek. Minden falu örvend, ha ily szent vendégei vannak, kik a táncz után megáldják a lakosokat s aztán egy kis eleséget gyűjtven össze, neki indulnak a pusztának, hogy egy másik faluban folytassák a szent szertartást a hivek nagy örömeire.

BETÜREJTVÉNY.

LMIKT

AZ ÁLLATORSZÁGRÓL.

A selyemmajmocsák.

(Képpel a 77. lapon.)

EKEDVES piczi állatok Dél-Amerika rengetegeiben élnek, az őserdők fái ágáról-ágra szökellve, ép mint nálunk a mókusok. Élénk, csinos jószágok, finom prémes bundájokkal s azzal a furcsa nagy fehér pofaszakállal, mely képöket oly nevetnivalóan tréfás-komolylyá teszi. A karmosmajmok családjához tartoznak, mivel finom hátsó lábacskaikon minden ujjnak, kivéve a hüvelyket, nagy körme van. Jó ezzel kapaszkodni, mert az ő farkuk nem olyan ügyes csimpeszkedő szerszám, mint a bőgő majomé. A selyem majmocsákát (lány szőrük miatt hívják őket így) a messze világrészből gyakran elhozzák Európába is. Ha meg is viseli őket egy kicsit a tengeri ut, mihelyt szárazra érnek, megint csak oly ficzkándozók, pajkosak, mint az őserdő sűrűiben. A mi állatkertünknek is volt a mult években egy pár ilyen kis majma, s öröm volt nézni, a mint kalitjok ágbogás fái ugrándoztak,

majd átnyujták a dróthálón szikár kacsóikat, szép módosan almát, diót koldulgatva a nézőktől. Hogyne adtak volna nekik örömet!

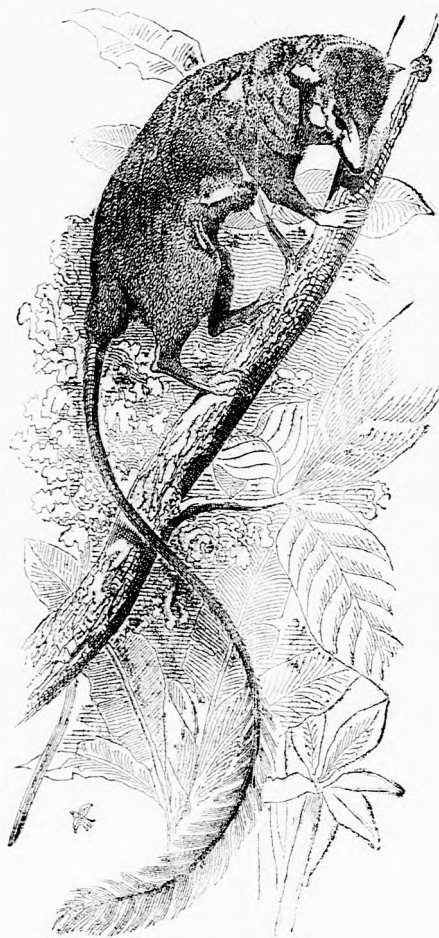
*A közönséges czicz-
kány.*

(Képpel a 76. lapon.)

E hasznos állat egész Európában el van terjedve. A kártékony rovarok, hernyók pusztítása által nagyon érdemes az emberek ótalmára s az a földműves, ki az elébe kerülő cziczkányokat megöli, igazán az önkezelével veri meg magát, mert kegyetlenségét csakhamar gyümölcstelen, letarolt fák, összevisszarágott vetemények boszulják meg. A cziczkány első pillanatra hasonlít az egérhez, bár annak nem rokona; a cziczkány a rovarévek rendéből való, az egér pedig a maggal, növényekkel élő kártékony őrlőkhöz tartozik. A cziczkány orra hegyes, nyakatája kissé erősebb sörtékel fődött, míg többi szőre bársonyosan lágy. A földben alagutakat tur magának, mint a vakand, de e kis kár nem is mérhető össze sok hasznával. Macska nem igen nyul a cziczkányhoz, mert erős pézsmailata van, a mi bántja a czirnos kényes orrát. Érdekes ez állatka családjának egy iczike piczike tagja: a

törpe cziczkány, mely a földkerekség legkisebb emlős állata. Testhossza alig négy centimeter s ebből majd a fele a fejs a hegyes, tuskés bajszu orr. Az emlős-állatok e törpécskéje ezek partján éledgel.

*Az indiai maki-
majom.*

Az ÁLLATORSZÁGBÓL: *Az indiai
maki-majom.*

E furcsa rókafejú, patkányforma, bojtos farku állat rokona a selyemmajmocskának, de hát csak nagyon messziről, mert ez, mint az állattantól tudhatjátok, a félmajmok rendébe tartozik. India rengetegekben lakik s bár ügyesen tud szökni mászni vékony lábával, még sem oly fürge állatka, mint az előbbi kis kópék, mert röst s csak akkor iramlik neki, ha bajtól tart. Legkülönösebb része a farka, mely jóval hosszabb mint teste s a végén olyan bolyhos, mint egy lámpatisztító. Alig nagyobb egy patkánynál. Szőre rövid, hamvasbarna, fülei hegyesek s hamis rókapofácskájából csintalanul villognak ki értelmes, ragyogó szemei. Hozzánk rit-

kán kerül, de egyéb maki-rokonai gyakran láthatók az á'latkertekben; a miénkben is van egy maki-faj.

Megfejtések és megfejtők névsora a jövő számban fog megjelenni.